

Viranes

Gaià

Ubicació

Comarca: Bages
Lloc/Adreça: Sector sud-est del terme de Gaià
Emplaçament Ctra. BP 4313 que surt de Balsareny, al km 35 pista direcció N uns 3,5 km fins cal Pons; camí E 1 km
Alçada: 511

Coordenades:

Latitud: 41.91177
Longitud: 1.95844
UTM Est (X): 413621
UTM Nord (Y): 4640505

Classificació

Número de fitxa 08090 - 15
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia Edifici
Estil / època: Modern Contemporani Popular
Segle XVII-XX
Estat de conservació Bo
Protecció Inexistent
Accés Fàcil
Ús actual: Residencial
Titularitat Privada
Titular: 001502900DG14A0001GR
Autoria de la fitxa Jordi Piñero Subirana
Data de registre de la fitxa: dl., 14/05/2018 - 02:00

Descripció

Masia de dimensions modestes que ja existia, com a mínim, al segle XVII. Es troba emplaçada al costat d'un torrent que desemboca a la riera de Cornet, al sud de l'altiplà que s'estén a l'extrem sud-est del terme de Gaià. Consta d'un cos residencial de planta rectangular (amb planta baixa més un pis i golfes) més un cobert aïllat situat al nord. La casa devia sofrir una remodelació important l'any 1800, tal com indica una inscripció a la façana. En aquest moment l'obra es va fer encara amb pedra, i posteriorment, ja entrat el segle XX, la casa va ser sobrealçada i remodelada de nou, en aquest cas amb obra feta de maó. La façana principal, encarada a migdia, reflecteix aquestes dues fases. El portal és emmarcat amb llinda i brancals de pedra, igual que la finestra que hi ha al seu damunt. A la façana de ponent la casa s'ha dotat amb una àmplia galeria amb baranes de ferro. La façana oposada, a llevant, sembla remodelada molt recentment, amb bona part d'obra feta de maó. La façana posterior té un petit cos adossat corresponent a un pou. El cobert posterior és obrat amb totxo, probablement a mitjans de segle XX, i té un femer.

Observacions:

Llinda de la finestra sobre el portal principal: 1800

Informació oral facilitada per Josep Coll Pujols, del Coll de Comadoms, i per Josep Font

Història

Les primeres notícies sobre aquesta casa són del segle XVII, però no es pot descartar que tingui un origen anterior i que antigament fos coneguda amb un altre nom. En un capbreu del castell de Gaià de 1692-93 consta que Viranes (però només la meitat de les seves terres) pertanyia al Coll de Comadoms, juntament amb les Salades. Aleshores el propietari era Josep Coll. Tal com indica la inscripció de la façana principal, l'any 1800 s'hi devia fer una remodelació important. A principis del segle XX el propietari era un tal Sobregrau, del poble de Gallifa, que tenia moltes terres a la zona del Vallès Oriental i, per la zona de Gaià, posseïa Sant Miquel de Terradelles i Terradellets, a més de Viranes. Aquest tal Sobregrau es va vendre aquestes tres propietats entorn de la dècada de 1920. Els propietaris del Coll de Comadoms van adquirir Viranes. Aleshores de la casa en tenien cura masovers. Hi va viure Josep Bruc Clusellas, que va néixer entorn de 1930 i va marxar-ne quan es va casar, entorn de 1965, per anar a cal Serra. Després la casa va restar un temps abandonada i actualment té un ús com a segona residència. Durant els anys de la guerra prop de Viranes hi havia un amagatall on s'hi refugiaven emboscats.

Bibliografia

BADIA, Josep M (2016). "Història", Gaià, t'estimo. Reviu Gaià, Grup de Recerca, Gaià, p. 68, 85.

IGLESIAS PERA, Lluís (2006). Pla Especial Urbanístic pel qual es cataloguen les masies i cases rurals del municipi de Gaià. Ajuntament de Gaià (document no aprovat oficialment), núm. 17.

